

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4259

1761

ASCETICK

1762

DCCXXXIV.

U. 176 Codex chartaceus lat. Sec. XV. Folior. 142. f. per duas columnas nitide exaratus et rubricis distinctus, superiore tamen parte humore vitiatus est Collectio *Ascetica* ad Ordinem Carthusiensem potissimum pertinens. Continet enim I. *Tractatum de propounderibus religionis ingressum et de anno probationis usque ad professionem inclusive.* Bipertitus est, *Parte I. Capitibus 30. Parte II. vero 23.* constante, quorum Summaria praemittuntur. Prologi initium est: *Conuertimini ad me et salui eritis. Isaiae 45.* Quantum diuinam miseratio multis varijsque modis in scripturis &c. C. 1. etiam de *Parte III.* sermo est, in qua de modo regendi et habendi se post professionem tractandum foret. Verum ea in Codice non comparet. Autor nullibi proditur, scripsit tamen post *Nicolaum de Lira*, itaque post Sec. XIV. medium, neque *Carthusianus* fuit; ait enim P. I. c. 7. *In Ordine Carthusiensi, ob cuius nouellorum quorundam fauorem presens opusculum collegi, sicut ab expertis et approbatis in eodem ordine viris didici, difficillimum est solitudo.* Finit *Tractatus:* *Numquid iterum post veteres declinas mores et consuetudines?*

II. fol. 39. sequitur aliud Opusculum tripartitum praevio Capp. Elencho, quorum Pars I. censet 9. II. 17. III. 21. Prologus ad Fratrem dirigitur hoc initio: *Voluntatis mee fuit atque consilij,*

quatenus mens tua in mari huius seculi multis agitata flutibus et procellis ad portum magis securum videlicet sancte religionis statum applicaret. Partium III. argumenta haec sunt: *Prima hortabitur in proposito studendi theologiam permanere. Secunda docet modum studendi magis utilem et meritorium. Tercia vero a quibus vicijs principaliter tibi sit cauendum.* Forma dialogica est inter *Magistrum et Discipulum*, atque illa huic P. II. c. 2. praeter *Nicolaum de Lira* et *Thomam Aqu.* commendat duos modernos Doctores *Henricum de Hassia et Job. Gersonem.* Extrema sunt: *pro omni errato siue bonum uel malum sit.*

III. fol. 78. *Tractatus*, ut e calce adsumo, *de confirmatione et regula approbata ordinis cartusiensis.* Praemitto Capp. 21. Elencho Caput 1. incipit: *Legitur Apockal. 12. quod postquam draco traxit terciam partem stellarum &c.* Ultimum finit: *apud districtum iudicem premia eterne pacis inventiant.* Ad quem jam posteriora haec duo pia Opuscula referemus? Ad *Nicolaum Kempb de Argentina* anno 1440. *Gemnicensem* nunc abolitam in *Austria* *Carthusiam* ingressum, postque gestum ibidem, tum *Pletriaci in Carniola* et *Gyrii in Styria* infer. Prioratum a. aet. centesimo, seculi vero 97. vivis exemptum. Numerosa ejus Scripta percenset *Bern. Pezius* in *Biblioth. Ascet.* T. IV. in *Praef.* et T. XI. posthumo subpletus ab Amico editore. Ex his Opusculum nostrum *Dialogicum vul-*

1763

C O D I C E S A

1764

vulgavit dicto T. IV. p. 257. Alterum e Codd. *Gemnic.* et *Agsbaciensi* indicavit tantum. Sed et pri-
mum Traetatum nostri Codicis de
Proponentibus religionis ingressum
&c. quem non a *Carthusiano* scri-
ptum diximus, eidem *Nicolao* e
Codd. *Gemnic.* *Mellic.* et *Tegernse-*
ensi tribuit, quod ea ratione com-
poni possit, ut eum a *Nicolao* eti-
am dum in Academia *Vindobonensi*
Scientiis occupato, animo tamen
jam ad *Carthusianos* inclinato elab-
oratum dicamus; Institutum enim
primo amplexus est anno aet. 43.

IV. fol. 94. p. 2. Literae *Alexan-*
tri III. et *Lucii* III. item Pri-
vilegia aliorum Pontificum in fa-
vorem *Carthusiani* Ordinis, prout
extant in perrara *Statutorum Gui-*
gonis editione per Job. *Amerba-*
chium *Basil.* 1510. f. ubi inter
Cardinalium *Alexandro* subscriben-
tium nomina e Codice nostro *V-*
baldus pro *Hulbadus*, et *Guilher-*
mus pro *Eter.* rescribe.

V. fol. 98. p. 2. *Incipit tra-*
ctatus contra emulos et detra
tores paruitatis Ordinis cartusiens. *magis-*
tri arnoldi de villa noua do
ctoris medicine domini apostolici. Ita:
Adversum me loquebantur qui sedeb-
ant in porta &c. Extat inter O-
pera singularis hujus Viri a. 1313.
demortui in edit. *Lugd.* 1532. f.
n. 62. titulo: *de Esu Carnium*
pro sustentatione ordinis Cartusiens-
is contra Jacobitas. Ita olim *Do-*
minicani in *Gallia* audiebant a con-
cessu illis primitus *Parisis* D. *Ja-*
cobi Xenodochio. Ad quos vero
ab a. 1790. nomen istud trans-
verit, nemo nescit.

V. fol. 101. *Incipit tractatus*
egregius in sacra theologia do
ctoris magistri Johannis Gerjón cancella-
rij parisien. *de non esu carnium.*
Dicatur *Johanni de Gormant*, qui
in edit. *Pseudantverpiensi*, re ve-
ra *Amstelaedamensi* Opp. *Gerso-*
nis T. II. col. 715. f. adpellatur
Gonnant, *Gounant*, seu *Gonne-*
hans. Init vero: *Grandis et mira*
est Johannis abstinentia &c. Apo-
logia hac suum erga *Carthusianos*
amorem testatum voluit Autor.

VII. fol. 109. praemisso Capit-
tum Syllabo *Incipit prologus in*
Epistolam beati Bernhardi ad fra-
tres de monte dei. Ita vel ipsi *Ger-*
soni olim creditum, et inde for-
tasse, quod multis Exemplaribus
deesset alterum *Prologi* nostri di-
midium, in quo Autor alia sua
Scripta recenset, e quibus palam
fit, illum non *Bernardum* esse,
sed *Guilelmum Abb.* S. *Theodori-*
ci prope *Remos*, *Bernardo* tamen
συγχετον. Adi editionem *Mabill.*
Opp. S. *Bernardi* T. V. col. 199.
Divisa est ibi Epistola in Capita
XVI. in Cod. vero nostro, cui pa-
riter dimidium illud *Prologi* a ver-
bis: *lucis amore affuescant;* deest,
in *Libros* II. tributa est, L. I. Ca-
pitulis 50, *Libro* II. qui ibi inci-
pit: *Quam dilecta tabernacula tua*
Domine virtutum &c. Capitulis
13. constante. Init Prologus: *Do-*
minis et Fratribus H. (Gaufre-
do) priori frater B. (Guilelmus)
sabbatum delicatum &c. *Carthusia-*
nos fuisse, vix est, quod moneam.
Finis Epistolae: *Secretum meum*
mibi.

VIII.

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4259

1765

A S C E T I C I.

1766

VIII. fol. 127. *Hec est Epistola Beati Bernhardi ad parentes suos. Non est, ut dixi Vol. I. P. 1. col. 1143. Init: Sola causa qua liceat parentibus non obedire Deus est &c.*

IX. fol. 128. *Incipit ortus et decursus ordinis carthusiensis. Editus a magistro henrico Calcar. Vir hic ita dictus ab oppido natali in Ducatu Cliviae, cognomine Aeger, de quo tradunt Trithemius in Scriptt. Eccl. n. 666. et in Scriptt. Germ. n. 130. Arn. Boftius de illuſtr. Carthus. c. 12. et Theod. Petrejus in Bibl. Carth. p. 131. Theologus Paris. et Canonicus Colon. aetatis a. 37. Carthusiam ingressus, Praefecturis multis gestis, obiit Coloniae 1408. Praesens ejus Scriptum incipit: In christo ibesu nouerint qui ve- lint pie ortum et decursum a trecentis annis et quatuordecim ha- bentus annis ordinis Carthusiensium &c. et finit: loquor coram deo, non esse in ecclesia dei saniores, longeiores, leciores in christo et conscientia, aut quieciiores in corpore et anima, quam sint dei dono suo modo pauperes carthusienses. Benedictus sit ergo ille, qui eis benedixit &c. Exemplo fint ipfi Nicolaus supra dictus Gemniensis, qui ad 100. et Henricus praesens, qui ad 80. annos per- venit. Historiolam ejus a nullo Or- dinis Alumno haetenus ad prelum promotam inde putem, quod quibusdam aliis Sodalitiis religiosis displicere possit, praecipue Eremitis D. Pauli, quorum originem ad Fraticellos seu Fratres de-*

paupere Vita silvicolas refert. Interim Monachus quidam majoris Carthusiae similem Relationem ab a. 1082. ad a. 1409. pertexuit, cui plura Calcariensis nostri inse- ruit. Legitur illa Vett. Scriptor. et Monum. Martenii T. VI. Pa- ris. 1729. col. 151. f.

X. fol. 137. *Epistola beati Augustini episcopi que vocatur speculum mortis vel peccatoris. Initium: Quoniam karissimi in via buius vite (al. seculi) fugientis sumus &c. Spuria, ut edit. Opp. Maur. T. VI. Append. col. 155.*

XI. fol. 140. *Incipit Augustinus de triplici habitaculo mundi. Ita: Tria sunt sub omnipotentis dei manu habitacula &c. Non fin- cerius praecedente, eique eodem loco col. 159. statim subjunctum.*

DCCXXXV.

Codex membraneus lat. Sec. R. 1536
XV. Foll. 117. f. min. nitidissime exaratus, majorem insuper com- mendationem a speciosissimis, qui- bus ornatus est, Picturis meretur. Nam praeter IV. Frontes Libro- rum, quae paginas integras occu- pant, plurimorum Articulorum Initia vividissimum Schema five campestre, five architectonicum, materiae tractandae congruens, exhibent, in quo inventionis inge- nium cum imitatione antiquorum Artis operum et penicilli illece- bris certat. Atque, ut specimen dem, Frons prima Codicis Mo- numentum elegans repraesentat, cujus summo Virtutes stolatae, suis attributis insignes Caritas,